

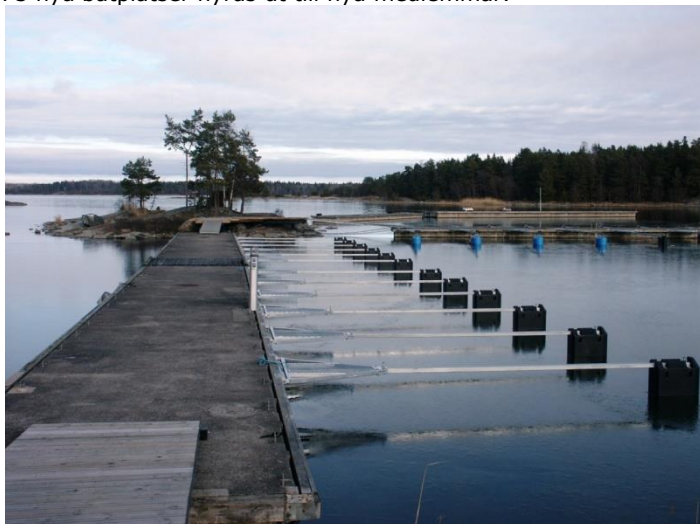
Öregrunds Båtklubb Historia

Öregrunds Båtklubb bildades den 14 februari 1948 av 7 Öregrundsbor med ordförande Gustav Lind i spetsen. Klubbens standert skapades redan i starten av konstnär K. Bergman.

Vid begynnelsen hade klubben ett 50-tal medlemmar med 20-talet båtar och tilldelades ett litet hamnområde nere vid Kärrdalsviken.

I senare delen av 60-talet hade medlemsantalet ökat till ett 140-tal varav 25 var kvinnor. Antalet båtar var c:a 80 varav 6 var segelbåtar. Under denna period skedde också stora satsningar på medlemsservicen med ny mastkran och nya bryggor. Dessutom lyckades klubben arrendera sin första klubbholme, hör och häpna helt gratis, vilken sponsortration. Samarbetet med grannklubbarna utvecklades också under denna period med bildandet av Roslagens Båtförbund. Att detta var en expansiv period i klubbens historia visar statistiken i början av 70-talet, då klubben hade 250-tal medlemmar och 155 registrerade båtar varav 15 st segelbåtar.

I mitten av 70-talet flyttades hamn- och varvsverksamheten efter omfattande diskussioner ner till Mormorsviken/Katrinörarna, av många ansedd som Sveriges naturskönaste klubbhamn. Där har klubben fortfarande huvuddelen av sin verksamhet och gjorde hittills 2005/2006 en av sina större satsningar inför framtiden i form av att bygga ett servicehus med toaletter, duschar, pentry, vakt och uppehållsrum. Samma år som servicehuset blev klart börjande planeringen av en utbyggnad av hamnanläggningen norrut - mot lilla holmen. 2014 kunde 75 nya båtplatser hyras ut till nya medlemmar.

ÖBK:s historia.

VENTILEN 1/86 Thure Asplund berättar.

Från 20-talet då jag var omkring 8-10 år gammal minns jag vilken fart och brådska det var nere på torget och stränderna däromkring när isarna började bryta och våren på allvar gjorde sitt intåg.

Alla, som hade sina flytetyg uppvintrade där, tävlade om att få sina båtar i sjön innan solen blev för stark och sommartrafiken kom igång på allvar. Luften blandades med kaustiksoda, tjära och terpentin. Allting andades vår! Alla fick goda råd om vad som var bäst för båten. Fernissa var för en del rena otyget, medan andra tyckte det var bra. Kritik och beröm fattades inte. Så gick det hela, det ena året var ganska likt det andra, tills det kom dåliga nyheter för båtägarna. I slutet på 30-talet blev förbindelsen mellan Gräsö och Öregrund klar. Färjan kom och med den ökad trafik. Vägar och gator måste breddas. Båtarna blev till hinder för snöplogar och förbud för båtupplagning var följden.

Nu blev det en besvärlig tid för båtägarna, ny plats måste utses. Då samlades några män och enades om att försöka få i gång en båtklubb och uppvakta stadens styrande.

Sagt och gjort, ett möte utlystes och intresset var stort. Den 14 februari 1948 blev datum för den nystartade klubben. Namnet Öregrundsklubben (ÖBK) registrerades omgående. Standert för Klubben ritades av konstnär K Bergman. Nu började bråda dagar. Första styrelsen bestod av: Ordförande Gustav Lind, kassör Gösta Leufstadius, sekreterare Edvard Storm, varvsmästare C G Jansson. Övriga ledamöter: Stig Färdig, Einar Mattsson och Carl Ekström. Dessas uppvaktning resulterade i att Klubben fick disponera viken nere vid Kärrdal tillsvidare. Arbetet med att röja upp området igångsattes så gott som omedelbart.

Efter starten i februari kan man säga att knappt någon dag i veckan, vare sig kvällar eller helger, vilades. Arbetet bedrevs så fort tillfälle gavs, vilket resulterade i att man redan första året kunde börja dra upp några båtar. Räls, slipvagn och spel måste anskaffas, varför klubben tvingades låna mellan 4.000:- och 5.000:- kronor för att finansiera verksamheten. Noteras bör att stora delar av behövlig materiel hade skänkts av välvilliga donatorer.

Medlemsantalet första året tror jag mig komma ihåg var 50-55 st och antalet båtar 20-25 st. Klubben växte och utbyggnad av varvsområdet fortskred. En brygga tillkom och en tomtremsa mellan odisponerat område och båtvarvet inköptes av kommunen. Köpesumman efterskänktes senare. Brandförsäkring ordnades då förvaringsskjul hade uppförts på området. Utbyggnaden av området fortskred om så i mindre omfattning. Klubben utvecklade sin verksamhet med bl a båtävlingar både inom den egna klubben och även förbundsvis sedan grannklubbarna ordnat tävlingssamarbete. Den första som vann vandringspriset "Rospiggen" var Sven Molin vilken tog hem priset för gott efter 3 segrar. Navigationskurser ordnades, segelsektion bildades. Ansvarig ledare: Gösta Leufstadius. Efter fortlöpande utbyggnad till 1967-68 var det dags att förnya ner slitet materiel. Mastkran och ny brygga måste anskaffas och för att finansiera dessa investeringar anordnades bl a kaffelotterier. Medlemsantalet hade då ökat till 140-145 st, därav 25 kvinnliga medlemmar. Antalet båtar var 85 st varav 6 segelbåtar.

Under tiden fram till 1973 hade samarbete med grannklubbarna ytterligare utvecklats genom bildandet av Roslagens Båtförbund (RBF) som var ett regionalt båtförbund. De regionala båtförbunden sorterar under Svenska Båttunionsen (SBU) som företräder klubbarnas intressen i större sammanhang.

Ett önskemål blev uppfyllt år 1970 då Klubben lyckades få disponera en klubbholme ägd av Uno Mattsson. Kontrakt upprättades och arrendet var kostnadsfritt. Uppröjningsarbetena igångsattes, men mycket kvarstod att göra. Medlemsantalet hade nu ökat till närmare 250 st, antalet båtar till 155 st varav 15 st segelbåtar. Varvsområden och slipanordningar blev för små, varför Klubben på nytt måste göra myndigheterna uppmärksamma om läget. Om detta beskrivs i kommande anteckningar.

Thure Asplund

I VENTILEN 2/86 och efterföljande nummer fortsätter Thures berättelse:

2/86:

I förra VENTILEN talades om hur Klubben växte och antalet båtplatssökande ökade. Många ansåg att det var Klubbens uppgift att tillhandahålla båtplats när så önskades. ÖBK gjorde allt för att ordna platser men fick ej gehör för sina förslag. Bl a anhöll Klubben om att få disponera östra delen av hamnen för att där göra plats åt några småbåtar, men svaret var nekande. Så gjordes en ny förfrågan om något kunde göras i Kärrdalsviken med beräknad plats för 15-20 båtar. Likaså ville Klubben bygga ut en brygga i närheten av Lövmansundet men inte heller det förslaget föll de styrande på läppen.

Trycket på kommundubarna blev till sist så stort att ett eget beslut fattades. Ett protokollsutdrag tillsändes Klubben: Envar båtägare, som önskar båtplats, får efter anvisning uppföra en brygga. Materialet bekostas av staden. Protokollet kopierades och uppsattes på respektive anslagstavlor. Resultatet av detta beslut kan vi fortfarande se som förvrängda rishögar längs stränderna.

Nu beslöt styrelsen att kontakta SBU, vilket resulterade i en förfrågan: Kunde Klubben få dispositionsrätt till ett godkänt lämpligt område i minst 25 år vilket var kravet för att åtnjuta stadsbidrag. Klubben gjorde en ny framställning till kommunen, som då upplät viken vid Katrinörarna med villkor att Klubben svarade för arbetet.

Klubben införskaffade ritningar, arbetsbeskrivningar och uppgifter, som fordrades för godkänd ansökan om stadsbidrag. Här börjar ett nytt kapitel i ärendet.

Kommunsammanslagningen var aktuell och nya förslag kom att uppstå, mer om det senare.

1/87:

I förra VENTILEN talades om hur Klubben lyckades få kommunens stöd för anläggande av båthamn i Mormorsviken med omnejd. Under tiden ärendet fortskred kom upplysningen från långivaren att enskild klubb ej fick stå som låntagare, varför kommunen blev huvudarrangör för hamnbygget. Protester mot hamnen inkom från Fiskeriföreningen med motivering att viken användes till fiskodling, men protesten avvisades, detta var omkring 1965.

Så kom då den aktuella kommunsammanslagningen 1966 och med den nytt kommunstyre. Utsedda från kommunstyret besökte platsen och konstaterade att det var den mest olämpliga plats för båthamn, som kunde erbjudas båtägarna. Vägen var för lång och besvärlig. Här måste till mer kunnande! Från arkitektkontoret kom så förslaget att båthamnen skulle förläggas i Sunnanöviken, en marina med plats för 5.000 båtar (!), inget

annat var att diskutera.

När båtklubbens gubbar frågade hur det skulle bli med camping med bad och simskola, ansågs det naturligt att dessa anläggningar skulle ingå i marinan. När man framställde frågan vad man skulle göra med de införskaffade ritningarna för omkring 20-25.000:- angående Mormorsviken, blev svaret att det är bara "småpotatis" och inget att räkna med!

Men efter mycket om och men kom det sig så att hamnen förlades i Mormorsviken och samarbetet med kommunstyrelsen verkar vara gott. Hamnen har byggts ut med kranar, traktor och belysning över samtliga båtplatser. Detta är i stora drag hur hamnen kommit till. Dessa beskrivningar kanske verkar tunga men, jag måste erkänna, arbetet har varit intressant. Det är svårt att få med allt av intresse, man minns bättre de roliga stunderna och skulle man bara skriva om alla de trevliga och roliga stunderna, särskilt om gamla varvet, skulle inte ett helt A4-block räcka till.

2/87:

I tidigare ex av VENTILEN har beskrivits hur Klubben bildades och numera utvecklats till en av de större i Roslagen. Under den tid Klubben var under utveckling höjdes ofta ironiska röster om att detta var dömt att misslyckas. Det var svårt att få hjälp med planeringen vid varvet varför iordningställandet drog ut på tiden. Båtplatserna var få och kölistan för nytillkomna båtar bara ökade. Nya områden eftersöktes och olika förslag växte fram. Ett förslag, som lät tilltalande, var att Sunnanö camping slogs ihop med Gräsöbaden. Klubben skulle kunna överta befintliga lokaler till klubbhus och bryggor läggas ut med plats för ett stort antal båtar. Då detta område inrymde simskola och allmänt bad och friluftsliv och Klubben vid tidigare tillfällen uttalat olägenheter med anhopning av motorbåtar blev förslaget bara en dröm.

Ett annat förslag var att alla båtar tillhörande den bofasta befolkningen flyttades till den nya tänkta hamnen i Mormorsviken medan samtliga båtplatser i centrala Öregrund skulle ge plats åt gästande båtar och på så sätt bidra till ett livligare sjöturistliv. Ett sådant förslag tror undertecknad hade varit svårt att förverkliga då det fallit på sin orimlighet att gamla ortsbor plötsligt skulle flytta ur hamnen, som sedan urminnes tider varit mötesplats för båtägarna.

2/88:

Vintrarna i Öregrund har i alla tider varit en årstid när så gott som all verksamhet avstannat och staden lagt sig till vila för att vakna upp igen, när vårvindarna blåst nytt liv i förtvinade leder.

Den enda sysselsättning fritidsfiskare och småbåtsägare hade var nätlagning, vilket inte gav den rekreation och stimulans båtfolket behövde.

Då kom den nystartade Klubben på att bryta den trista tillvaron och starta någon form av aktivitet. Detta ledde till att Navigationskurs startades. Intresset var från början stort och nära en fjärdedel av dåvarande medlemsantalet anmälde sitt intresse. Då det fanns många navigationsutbildade medlemmar i Klubben var det lätt att få lärare, som hjälptes åt att hålla kurserna igång. På den tiden ledde slutprovet till s k "lilla skepparen", som senare ersattes av nuvarande "förarbeviset". Den verksamheten fortsätter än i dag till fromma för sjösporten, som växer för varje dag.

1/89:

Om fartbegränsning i Öregrundsleden.

Det var i slutet av andra världskriget. Båttrafiken genom sundet mellan Gräsön och Öregrund var intensiv. Lots och tullbestämmelser och inte minst minfara var väl en del av anledningen att föredra denna förväg. De som hade mest obehag av denna trafik var varvet, som ofta fick arbeten spolerade orsakade av den svallsjö en del fartyg drog upp. Varvet gjorde upprepade försök att få fartbegränsning förbi området vilket till slut lyckades efter ett svårt olyckstillbud vid dykeriarbete. Fartbegränsning infördes och anslagstavlor uppsattes. Begränsningen gällde all trafik, även småbåtar.

Det var en tid med delade känslor. Tull och polis fick extra arbete med att stoppa fartsyndare och allmänt missnöje uppstod. Båtklubben framförde sina synpunkter till berörd myndighet, där man till slut ansåg att fartyg under tio meters längd skulle undantagas från bestämmelserna, dock att Klubben ombesörjde tillägget på tavlorna.

En tavla vid inloppet till Sunnanöviken gäller all trafik. Många respekterar tavlan, saktar farten vid passering för att sedan öka farten igen. Dom så att säga visar sin vördnad för bestämmelsen!

Avslutningsvis minnesorden över Thure.

VENTILEN 2/95 Ordföranden Anders Nilsson:

Thure var med och startade ÖBK 1948 och arbetade aktivt i styrelsen. Under många år var han varvschef på klubbens varv - Gamla Varvet. Thure var en av dem som var med och kämpade för att ÖBK skulle få hamnen i Mormorsviken. Idag har den utvecklats så att klubben har ca 280 båtplatser vid Katrinörarna. Han arbetade också aktivt för att klubben skulle få en klubbholme. Sedan 1959 var Thure den som årligen skrev ÖBK's klubb- och jubileumsvisor. Många är vi, som i visorna blivit påmind om våra tabbar på sjön.

Det är med ett ljusst minne som Thure skrivit in sig i ÖBK's historia.